

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**ĐỀ TÀI: MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIÁO DỤC TRẺ 5-6 TUỔI
THEO QUAN ĐIỂM LẤY TRẺ LÀM TRUNG TÂM**

~~Quảng Bình, tháng 05 năm 2018~~

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**ĐỀ TÀI: MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIÁO DỤC TRẺ 5-6 TUỔI
THEO QUAN ĐIỂM LẤY TRẺ LÀM TRUNG TÂM**

Họ tên: Hoàng Thị Thuý

Chức vụ: Giáo viên

Đơn vị công tác: Trường Mầm non Trường Thủy

Quảng Bình, tháng 05 năm 2018

1. PHẦN MỞ ĐẦU

1.1. Lý do chọn đề tài:

Lúc sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy:

“Trẻ em như búp trên cành
Biết ăn ngủ, biết học hành là ngoan”

Đó phải chăng là lời nhǎn nhủ đốí với chúng ta, nhũng người đi ươm mầm cho tương lai của đất nước, các cháu đang lớn lên từng ngày từng giờ dưới bàn tay chăm lo, dạy dỗ của các cô giáo. Với vai trò to lớn ấy, cấp học mầm non được xem là cấp học nền tảng, là cơ sở, tạo tiền đề cho các cấp học tiếp theo.

Quả thật vậy, giáo dục mầm non là cấp học đầu tiên trong hệ thống giáo dục quốc dân được Luật giáo dục khẳng định. Mục tiêu của giáo dục mầm non là giúp trẻ phát triển thể chất, tình cảm, ngôn ngữ, tư duy, thẩm mĩ, hình thành những yếu tố đầu tiên về nhân cách của trẻ; chuẩn bị tốt hành trang cho trẻ vào lớp 1; giúp trẻ hình thành và phát triển những chức năng tâm sinh lý, năng lực và phẩm chất mang tính nền tảng, những kỹ năng sống cần thiết phù hợp với lứa tuổi, khơi dậy và phát triển tối đa những khả năng tiềm ẩn, đặt nền tảng cho việc học ở các cấp học tiếp theo và cho việc học tập suốt đời. Bên cạnh đó, theo nghiên cứu của các nhà khoa học, ý kiến của các chuyên gia giáo dục đều phải thừa nhận rằng “Cách tiếp cận tốt nhất để giáo dục trẻ đó là lấy trẻ làm trung tâm và ứng dụng các phương pháp dạy học tích cực nhằm thúc đẩy sự phát triển, tính chủ động, khả năng tư duy phản biện và giải quyết vấn đề của trẻ” trong giai đoạn hiện nay.

Năm học 2017 - 2018, cấp học mầm non tiếp tục thực hiện có hiệu quả chương trình giáo dục mầm non mới; đồng thời tổ chức tốt các hoạt động cho trẻ theo phương pháp giáo dục “Lấy trẻ làm trung tâm”. Để đạt được kết quả cao trong công tác giáo dục trẻ ở cấp học mầm non hiện nay thì đội ngũ giáo

viên chính là nhân tố quyết định đến sự thành công và từng bước nâng cao chất lượng giáo dục của cấp học. Do đó, muốn nâng cao chất lượng giáo dục thì trước hết phải nâng cao chất lượng của đội ngũ giáo viên giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ, có phẩm chất đạo đức tốt, có kỹ năng nghiệp vụ sư phạm, nhiệt tình yêu nghề mến trẻ. Biết phối hợp

chặt chẽ với chính quyền địa phương, các tổ chức chính trị xã hội, cha mẹ trẻ để thực hiện tốt trong công tác nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trẻ. Tăng cường tổ chức các hoạt động cho trẻ theo hướng lấy trẻ làm trung tâm.

Hiện nay, đội ngũ giáo viên Mầm non đã thực hiện chương trình giáo dục mầm non đổi mới của Bộ GD&ĐT. Tuy nhiên, khi thực hiện phương pháp giáo dục “Lấy trẻ làm trung tâm” thì vẫn còn bộc lộ những khó khăn, hạn chế nhất định trong cách lựa chọn biện pháp, hình thức tổ chức cho trẻ chủ động tham gia các hoạt động một cách tích cực và tạo được sự hứng thú; phần lớn đội ngũ giáo viên chưa có nhiều kinh nghiệm trong việc tổ chức các hoạt động theo phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, chủ yếu có hướng dẫn nhiều, nói nhiều, trẻ ít được thực hành và trao đổi.

Trong thời gian qua, bản thân tôi trực tiếp tham gia khóa học bồi dưỡng thường xuyên trực tuyến, trong đó có Module mầm non đề cập đến phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, thiết kế môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm và cách lập kế hoạch trên quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm. Trong quá trình tự học tập, nghiên cứu bản thân tôi đã cơ bản nắm bắt được những phương pháp giáo dục mang tính hỗ trợ, tương tác cao và từng bước áp dụng có hiệu quả tại đơn vị công tác.

Chính vì vậy, năm học 2017 - 2018, dưới sự chỉ đạo của Ban giám hiệu nhà trường, sự quan tâm thường xuyên, sâu sát của Phòng GD&ĐT cùng sự tâm huyết, nhiệt tình của một giáo viên trẻ, tôi luôn trăn trở, suy nghĩ, tìm ra một số giải pháp để giáo dục trẻ theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm một cách hiệu quả nhất giúp trẻ “học bằng chơi - chơi mà học”. Và thế nên tôi mạnh dạn chọn đề tài “*Một số giải pháp giáo dục trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm*” để làm sáng kiến cải tiến kỹ thuật cho năm học này.

1.2. Điểm mới của đề tài, sáng kiến, giải pháp:

Đề tài sáng kiến của tôi đi sâu vào việc nghiên cứu vấn đề tăng cường sử dụng các phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm. Nếu áp dụng thường xuyên sẽ mang lại hiệu quả cao trong việc tổ chức các hoạt động chơi và học,

các giải pháp này giúp cho trẻ được trải nghiệm bổ ích, đó là các phương pháp phản ánh sự sáng tạo, độc đáo, sự tác động qua lại giữa trẻ và môi trường xung quanh. Vì vậy, không chỉ giúp trẻ trưởng thành hơn mà còn tạo cho trẻ những phản xạ tự nhiên và tính sáng tạo trong khi hoạt động.

Mặt khác, tổ chức các hoạt động theo phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm còn phát huy tối đa tính độc lập sáng tạo của trẻ cũng là một trong những điểm mới của đề tài.

Trong quá trình thực hiện đề tài này thì bên cạnh những mặt mạnh vẫn còn bộc lộ một số hạn chế bất cập trong việc giáo dục trẻ 5-6 tuổi theo phương pháp lấy trẻ làm trung tâm. Chính vì vậy cần đi sâu tìm hiểu, tiếp tục nghiên cứu tìm ra các giải pháp mới có hiệu quả để vận dụng vào thực tế trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, hình thành nhân cách phát triển toàn diện cho trẻ, góp phần vào việc xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm trong năm học 2017-2018. Hãy nhìn vào những đôi mắt trẻ thơ! Chúng ta sẽ thấy sự háo hức, niềm khát khao hiểu biết vô bờ bến. Vì vậy giáo dục lấy trẻ làm trung tâm là một cách hiệu quả nhất để giúp trẻ được tự do trải nghiệm, khám phá những cái mà trẻ chưa biết. Góp phần nâng cao chất lượng giáo dục cho trẻ mầm non để trẻ phát triển toàn diện về thể lực, sức khỏe, ngôn ngữ, nhận thức tình cảm, xã hội. Tuyên truyền cho cha mẹ trẻ và các tổ chức xã hội nhận thức đúng vai trò, nhiệm vụ và tầm quan trọng của việc giáo dục lấy trẻ làm trung tâm trong gia đình và trường mầm non. Nâng cao các nội dung, hình thức giáo dục, lồng ghép, tích hợp nhiều lĩnh vực khác nhau vào các chủ đề, các nội dung hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ ở mọi lúc mọi nơi, ở trong và ngoài lớp học. Đồng thời tích cực làm đồ dùng đồ chơi từ nguyên vật liệu sẵn có ở địa phương, phối kết hợp với gia đình trẻ và các tổ chức xã hội nhằm tạo ra nhiều đồ dùng, đồ chơi tự làm của chính trẻ và cô giáo. Thông qua đó làm tăng thêm sự đoàn kết giữa trẻ với nhau và đặc biệt hơn hết là giúp cô và trẻ hiểu nhau hơn, chuẩn bị tốt hành trang cho trẻ bước vào lớp 1.

1.3. Phạm vi áp dụng đề tài, sáng kiến, giải pháp:

Trong quá trình nghiên cứu đề tài “**Một số giải pháp giáo dục trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm**” để áp dụng trong phạm vi trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi tại trường mầm non tôi đang công tác và có thể được áp dụng ở các trường mầm non trong huyện và các trường mầm non trong tỉnh.

Nội dung đề tài được viết trên tinh thần tổng hợp những kinh nghiệm của bản thân, chủ yếu là những giải pháp tích cực qua công tác chăm sóc giáo dục trẻ.

2. PHẦN NỘI DUNG

2.1. Thực trạng của nội dung cần nghiên cứu:

Trong lý luận dạy và học có những quan niệm khác nhau về vai trò của nhà giáo dục và vai trò của trẻ, nhưng quy tụ lại có hai hướng: Hoạt động lấy giáo viên làm trung tâm hoặc hoạt động lấy trẻ làm trung tâm. Những năm gần đây, theo các tài liệu giáo dục thì dạy học trong và ngoài nước thường đề cập tới việc cần thiết phải chuyển từ dạy học lấy giáo viên làm trung tâm sang dạy học lấy trẻ làm trung tâm, đây là một xu hướng tất yếu của nền giáo dục mà chúng ta nên áp dụng và đổi mới như hiện nay.

Năm học 2017- 2018, tôi được nhà trường phân công phụ trách lớp mẫu giáo 5- 6 tuổi với tổng số 24 trẻ, trong đó có 12 nam và 12 nữ. Bản thân xác định rõ vai trò, trách nhiệm của mình là chăm sóc giáo dục trẻ phát triển toàn diện, giúp trẻ có kỹ năng sống, có khả năng tự chiếm lĩnh tri thức một cách sáng tạo và hứng thú hơn, tôi mạnh dạn thực hiện đề tài “Một số giải pháp giáo dục trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm”. Trong quá trình thực hiện tôi đã gặp những thuận lợi và khó khăn sau:

2.1.1. Thuận lợi:

Ban giám hiệu luôn quan tâm giúp đỡ khuyến khích sự tìm tòi sáng tạo của giáo viên, luôn tạo điều kiện về cơ sở vật chất và phương tiện thực hiện các hoạt động cho trẻ, luôn quan tâm chỉ đạo sát sao trong quá trình chăm sóc giáo dục trẻ.

Môi trường lớp học sạch sẽ, thoáng mát, trang thiết bị của trường khá đầy đủ.

Hai giáo viên đứng lớp đều có trình độ Đại học, nhiệt tình, yêu nghề, mến trẻ.

Bản thân được ban giám hiệu nhà trường và tổ chuyên môn bồi dưỡng chuyên đề giáo dục lấy trẻ làm trung tâm ở trường, được tham gia tập huấn ở Sở GD&ĐT, phòng GD&ĐT và tham quan ở trường bạn nên tôi nắm chắc phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, luôn trau dồi kiến thức học hỏi kinh nghiệm của chị em trong trường để nâng cao trình độ chuyên môn, có ý thức phấn đấu và rèn luyện tác phong sư phạm của một người giáo viên.

Phụ huynh ở địa phương nơi tôi công tác có truyền thống hiếu học luôn quan tâm đến con em mình, luôn ủng hộ nhiệt tình các hoạt động, phong trào của trường, lớp. Kết hợp với giáo viên để giáo dục trẻ đạt kết quả tốt.

2.1.2. Khó khăn:

Một số trẻ phát triển còn chậm so với độ tuổi nên còn gặp nhiều khó khăn trong việc tổ chức các hoạt động giảng dạy ở lớp. Trẻ còn thụ động, chưa tự tin vào khả năng của bản thân và không hứng thú khi tham gia vào các hoạt động của lớp tổ chức.

Đa số trẻ là con em của nông dân ở vùng khó khăn, đời sống kinh tế còn gặp nhiều khó khăn, bận lo toan với công việc nên ít có thời gian trò chuyện quan tâm đến việc học của con em.

Nhận thức của một số phụ huynh còn sai lệch về giáo dục ở cấp học mầm non nên chưa thực sự quan tâm đến công tác giáo dục trẻ.

Hầu hết trẻ trong lớp còn hạn chế kỹ năng giao tiếp, ứng xử, chưa mạnh dạn chủ động lĩnh hội tri thức theo khả năng của từng trẻ.

Trang trí môi trường trong lớp học còn khuôn mẫu, chưa thể hiện sự sáng tạo, đồ dùng tự làm chưa phong phú.

Đội ngũ giáo viên chưa mạnh dạn khai thác và sử dụng các tiện ích của công nghệ thông tin, còn lúng túng, khó khăn trong việc tổ chức hoạt động giáo dục theo phương pháp lấy trẻ làm trung tâm, thiết kế bài giảng chưa khoa học

và chưa phù hợp với phương pháp tiếp cận mới; mà chủ yếu hình thành kiểu học mang tính truyền thống, thụ động, thiên về ghi nhớ, chưa tạo cơ hội cho trẻ chủ động phát huy tính tích cực, sáng tạo trong qua trình tham gia học tập.

Bảng khảo sát chất lượng của trẻ đầu tháng 9/2017 như sau:

TT	Tiêu chí	Đạt		Chưa đạt	
		Số trẻ	Tỷ lệ %	Số trẻ	Tỷ lệ %
1	Trẻ hứng thú tham gia vào giờ học	7/24	29,2	17/24	70,8
2	Trẻ có ý thức tự thực hiện tốt yêu cầu của tiết học	14/24	58,3	10/24	41,7
3	Trẻ nắm vững kiến thức, kỹ năng vận dụng linh hoạt, sáng tạo vào thực tế.	6/24	25	18/24	75
4	Trẻ có kỹ năng sử dụng ngôn ngữ rõ ràng, mạch lạc	13/24	54,2	11/24	45,8

Qua cuộc khảo sát tôi nhận thấy rằng trẻ có kiến thức, kỹ năng còn chưa đồng đều, còn nhiều hạn chế. Chính vì vậy việc giáo dục lấy trẻ làm trung tâm được xác định là một trong các nhiệm vụ quan trọng, được tiến hành trong quá trình hình thành và phát triển toàn diện nhân cách cho trẻ.

2.1.3. Nguyên nhân :

Với tình hình thực tế chung ở lớp học và nhà trường nên tôi mạnh dạn thực hiện đề tài “Một số giải pháp giáo dục trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm” thì bản thân tôi nêu ra một số nguyên nhân cơ bản đó là.

Lập kế hoạch hoạt động ngày còn theo thói quen cũ, chưa phát huy tính tích cực của trẻ, chưa tìm hiểu, chưa đánh giá được vốn kiến thức, kỹ năng của trẻ.

Đánh giá trẻ hàng ngày còn chung chung, chưa thể hiện việc quan sát các biểu hiện, các hành vi cũng như việc tiếp thu kiến thức, kỹ năng của trẻ một cách rõ nét.

Ngoài ra, giáo viên chưa mạnh dạn, tự tin để độc lập xây dựng kế hoạch, nên chưa thể hiện nét đặc trưng riêng của mỗi cá nhân, chưa tạo được hứng thú và chưa phát huy được tính tích cực của trẻ.

Về cơ sở vật chất, do điều kiện kinh tế khó khăn nên việc đầu tư xây dựng, cải tạo môi trường, mua sắm trang thiết bị dạy học còn hạn chế.

Giáo viên trẻ mới vào nghề nên việc tổ chức các hoạt động cho trẻ chưa linh hoạt, sáng tạo.

Những nguyên nhân trên có ảnh hưởng không nhỏ đến công tác chăm sóc, giáo dục trẻ trong lớp tôi đang phụ trách. Là một giáo viên, tôi luôn trăn trở, suy nghĩ mình phải làm thế nào để có đủ điều kiện cho trẻ học tập đáp ứng yêu cầu đổi mới trong công tác chăm sóc, giáo dục trẻ trong điều kiện kinh tế của địa phương còn khó khăn, nhân dân còn nghèo. Tôi cũng đã nghiên cứu qua mạng internet, qua sách báo mong sao tìm được giải pháp và rồi tôi đã nghĩ đến phương pháp giáo dục “Lấy trẻ làm trung tâm”.

Bởi vậy, tôi đã lựa chọn đề tài “*Một số giải pháp giáo dục trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm*” là để xác định vai trò của người giáo viên, làm tốt vấn đề này, tôi thiết nghĩ sẽ giúp cho việc chăm sóc, giáo dục trẻ có hiệu quả hơn trong giai đoạn hiện nay, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho xã hội.

2.2. Các giải pháp và việc làm cụ thể:

Ngày nay, trước tình hình đổi mới của đất nước, sự nghiệp giáo dục mầm non đòi hỏi không ngừng nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, lấy trẻ làm trung tâm. Muốn làm được điều đó cần phải kết hợp giữa giáo viên và phụ huynh. Trong vấn đề này, người giáo viên là cầu nối giữa nhà trường với gia đình để phối hợp giáo dục trẻ một cách có hiệu quả cao nhất.

Nói như vậy có nghĩa là, giáo dục theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm có vai trò rất quan trọng trong công tác giảng dạy của người giáo viên. Chính vì vậy, bản thân tôi thấy việc giáo dục trẻ theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm là một trong những giải pháp có tính quyết định việc hoàn thành tốt nhiệm vụ của người giáo viên. Muốn giáo dục trẻ một cách toàn diện nhất cần có những giải pháp sau:

Giải pháp 1. Xây dựng kế hoạch giáo dục lấy trẻ làm trung tâm:

Đây là giải pháp đầu tiên và vô cùng quan trọng đối với người giáo viên.

Việc xây dựng kế hoạch giáo dục giúp cho giáo viên thực hiện mục tiêu giáo dục đầy đủ, có hệ thống và dự kiến trước nội dung, thời gian để tổ chức các hoạt động một cách hiệu quả.

Kế hoạch là cơ sở để thống nhất mọi hoạt động, giáo viên phải hình dung được rõ ràng công việc sắp phải làm và hoàn toàn chủ động công việc trong lớp đồng thời đưa các hoạt động vào nề nếp.

Giáo viên cần lập kế hoạch thực hiện lấy trẻ làm trung tâm để xác định các nội dung phù hợp nhất đối với trẻ trong nhóm lớp mình. Qua đó, giáo viên có điều kiện quan tâm đến trẻ hơn, biết những mặt mạnh, tiến bộ của trẻ để có những tác động phù hợp.

* **Kế hoạch giáo dục lấy trẻ làm trung tâm của lớp:** Căn cứ vào kế hoạch của nhà trường và khả năng, nhu cầu học tập, kinh nghiệm sống của trẻ để xác định mục tiêu, cụ thể nội dung. Tổ chức hoạt động luôn đặt trẻ vào trung tâm của quá trình giáo dục, có nghĩa là tạo mọi cơ hội cho trẻ được tham gia vào các hoạt động: trải nghiệm, giao tiếp, suy ngẫm, trao đổi.... Trong đó giáo viên chỉ là người tạo cơ hội, hướng dẫn, gợi mở giúp trẻ được chiếm lĩnh kiến thức.

Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm được xem như một quan điểm dạy học chi phối cả mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức và cả quan điểm dạy học. Do vậy xây dựng kế hoạch lấy trẻ làm trung tâm được thể hiện ngay từ việc xác định mục tiêu. Vì thế khi xác định mục tiêu trong kế hoạch tôi đã căn cứ vào những yếu tố sau: Khả năng tiếp thu kiến thức, nhu cầu học tập khám phá, sở thích của từng trẻ trong lớp, theo dõi, quan sát trẻ hàng ngày, hàng tuần, hàng tháng, nội dung giáo dục cho từng độ tuổi trong chương trình giáo dục mầm non. Ngoài ra, tôi căn cứ vào khả năng, hứng thú của trẻ, điều kiện nhóm lớp, nhu cầu, mong muốn của cha mẹ trẻ muốn trẻ có những kiến thức, kỹ năng nào để phù hợp với điều kiện sống của trẻ trong cộng đồng nhằm đáp ứng được yêu cầu của chương trình, phù hợp với vùng miền, với trường lớp.

Ví dụ: Mục tiêu giáo dục lĩnh vực Phát triển thẩm mĩ

Mục tiêu giáo	Mục tiêu tháng	Mục tiêu giáo dục ngày
---------------	----------------	------------------------

dục năm		
Phát triển thẩm mĩ	Tháng 5 (chủ đề Quê hương đất nước - Bác Hồ)	Hoạt động học: Biểu diễn văn nghệ mừng sinh nhật Bác
Trẻ biết vận động nhịp nhàng phù hợp với sắc thái, nhịp điệu bài hát, bản nhạc với các hình thức khác nhau	Cảm nhận được giai điệu của bài hát, vận động khéo léo thể hiện nội dung của bài hát (Em mơ gặp Bác Hồ, Nhớ ơn Bác..)	- Trẻ biết tên, hát thuộc các bài hát, vận động nhịp nhàng các bài hát có trong chương trình biểu diễn - Ôn luyện, cung cấp các kỹ năng vận động. Rèn luyện khả năng chơi thành thạo trò chơi âm nhạc. - Trẻ chú ý, tập trung biểu diễn văn nghệ chào mừng sinh nhật Bác.

* **Lựa chọn nội dung giáo dục:**

Khi mục tiêu giáo dục đã được xác định rõ cụ thể hóa nội dung của từng lĩnh vực sao cho phù hợp với đặc điểm của trẻ.

Ví dụ: Nội dung trong lĩnh vực phát triển nhận thức - khám phá khoa học: Phân loại các con vật trong gia đình theo 2 - 3 dấu hiệu; Nhận biết và phân biệt các giác quan của cơ thể và chức năng của chúng; Đặc điểm, lợi ích và tác hại các loại quả. Dựa vào mục tiêu giáo viên cụ thể nội dung: Phân loại các con vật trong gia đình theo 2 - 3 dấu hiệu như: Con vịt, con bò, con chó; Nhận biết và phân biệt các giác quan của cơ thể và chức năng của chúng như: Mắt, mũi, miệng; Đặc điểm, lợi ích và tác hại các loại quả: Quả cam, quả chuối, quả chanh.

Những nội dung giáo dục trong kế hoạch là những nội dung cụ thể, trẻ muốn biết, gần gũi với trẻ, phù hợp với vùng, miền. Mục tiêu và nội dung liên quan với nhau do đó có mục tiêu thì phải có nội dung, một mục tiêu có thể có 2 - 3 nội dung.

* **Lựa chọn hoạt động giáo dục.**

Theo Chương trình giáo dục mầm non, hoạt động giáo dục gồm: Hoạt động chơi, hoạt động học, hoạt động ăn, ngủ, vệ sinh cá nhân, hoạt động lao động. Khi tổ chức các hoạt động giáo dục lấy trẻ làm trung tâm thì người giáo viên là người hướng dẫn, khuyến khích, gợi mở, hỗ trợ và tạo cơ hội nhiều nhất cho trẻ được hoạt động, được trao đổi chia sẻ trình bày ý kiến của mình. Đồng

thời giáo viên phải quan sát để đáp ứng nhu cầu ham hiểu biết, tìm tòi, khám phá qua những câu hỏi thắc mắc của trẻ. Thông qua đó trẻ luôn tích cực, chủ động tham gia các hoạt động, thích làm việc theo cặp, theo nhóm. Phương pháp, đồ dùng sử dụng, hình thức tổ chức phù hợp, đúng lúc, đúng chỗ nhằm kích thích sự tìm tòi, phám phá của trẻ, chú trọng cho trẻ được trải nghiệm, giao tiếp và trình bày ý kiến của mình.

Đặc biệt với việc giáo viên luôn quan tâm đến hệ thống câu hỏi đặt ra cho trẻ sẽ tạo ra một thách thức về trí tuệ, tìm kiếm hiểu biết và tạo hứng thú cho trẻ. Để có được câu hỏi tốt bắn thân tôi luôn chú ý đến mục đích của câu hỏi: Hỏi để làm gì? Để hướng dẫn, gợi mở hay để kiểm tra, đánh giá mức độ hiểu, hỏi cái gì? Câu hỏi phải phù hợp với trình độ, khả năng để trẻ có thể trả lời. Câu hỏi từ dễ đến khó, từ đơn giản đến phức tạp. Phân bổ câu hỏi cho tất cả các đối tượng trẻ: Trẻ nhút nhát đến trẻ tích cực.

Ví dụ: Cô giáo đặt ra cho trẻ một số câu hỏi mở kích thích trẻ suy nghĩ:

- Con nghĩ thế nào?
- Làm sao con biết?
- Tại sao con lại nghĩ như vậy?
- Nếu có ... thì sao? Nếu không... thì sao?
- Theo con thì điều gì/cái gì sẽ xảy ra tiếp theo?

Từ đó trẻ sẽ tích cực, chủ động tham gia các hoạt động, làm việc theo nhóm để được trải nghiệm, trao đổi, chia sẻ và trình bày ý kiến của mình; biết suy nghĩ và vận dụng những điều đã học vào thực tế cuộc sống, giải quyết các tình huống mà trẻ gặp phải. Ngoài ra trẻ còn mạnh dạn, tự tin, tích cực, chủ động, tư duy, sáng tạo, thích thú tìm tòi, khám phá trong quá trình tham gia các hoạt động giáo dục ở trường, ở lớp.

Giải pháp 2: Tự học, tự bồi dưỡng nâng cao nhận thức về phương pháp dạy học lấy trẻ làm trung tâm:

Chất lượng chuyên môn phụ thuộc rất lớn vào bản thân mỗi giáo viên do đó yêu tố con người đóng vai trò quyết định mà các văn kiện của Đảng và Nhà nước đều nêu rõ trong chỉ thị 40/CT/TW ngày 15/6/2004 của Ban bí thư TW Đảng về việc xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục: “Người thầy cần giỏi về chuyên môn, đồng thời lại phải tốt về nhân cách mới thực hiện được nhiệm vụ của mình, thực sự là những kỹ sư tâm hồn”.

Do đó, việc bồi dưỡng về kiến thức, chuyên môn nghiệp vụ là một nhiệm vụ hết sức quan trọng giúp giáo viên nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn, tay nghề để thực hiện tốt công tác chăm sóc và giáo dục trẻ. Bản thân mỗi giáo viên phải tự học tập, nghiên cứu, tự bồi dưỡng để nâng cao trình độ cho bản thân, tham gia đầy đủ các đợt bồi dưỡng chuyên môn do Phòng GD&ĐT tổ chức, các buổi sinh hoạt chuyên môn tại nhà trường, liên trường, biết lắng nghe và ghi chép một cách nghiêm túc, mạnh dạn trao đổi với đồng nghiệp, CBQL các trường về những vấn đề chưa rõ, chưa hiểu, những vấn đề quan đến đổi mới phương pháp giảng dạy.

Xác định tự học, tự nghiên cứu tài liệu cũng là một việc làm không thể thiếu được trong việc nâng cao nghiệp vụ của giáo viên nên tôi đã tìm kiếm những tài liệu, sách vở về đổi mới phương pháp giảng dạy, lấy trẻ làm trung tâm, kỹ năng nghiệp vụ của giáo viên và tự đọc, tự nghiên cứu để rút ra được những vấn đề cần thiết đối với giáo viên trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy.

Dự giờ thao giảng có vai trò cực kỳ quan trọng trong việc bồi dưỡng và tự bồi dưỡng của mỗi giáo viên, qua dự giờ thao giảng cả người dạy và người dự đều rút ra được những kinh nghiệm về chuyên môn cho mình. Để giúp bản thân hiểu sâu sắc vấn đề đổi mới phương pháp và đổi chiếu giữa kiến thức sách vở với thực tiễn tôi đã mạnh dạn xây dựng một số hoạt động và đăng ký dạy thao giảng để CBQL nhà trường và đồng nghiệp dự giờ. Thông qua các tiết dạy mẫu, tôi được nghe đồng nghiệp thảo luận, góp ý và phân tích cụ thể các tiết đã đổi mới chưa? đổi mới ở chỗ nào? đã lấy trẻ làm trung tâm chưa, có gì khác so với cách dạy khác và tiết dạy đó thực sự mang lại hiệu quả chưa?... Từ đó rút ra được những kinh nghiệm cho bản thân trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy và việc vận dụng lấy trẻ làm trung tâm vào quá trình giảng dạy.

Tham gia các buổi chuyên đề cấp huyện, tìm hiểu và học bồi dưỡng thường xuyên đặc biệt là học các module mầm non trực tuyến như “Chuyên đề giáo dục lấy trẻ làm trung tâm” do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức.

Bản thân tôi cũng tham gia xây dựng các tiết dạy mẫu để rút ra kinh nghiệm. Tham gia thi giáo viên giỏi trường, huyệ, tỉnh nhằm nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ.

Tự học hỏi và thiết kế được các giáo án điện tử trong phần mềm power point

Ví dụ: Tôi thiết kế trò chơi “Ô cửa bí mật” với các nhân vật, chữ cái hay con số chuyển động giúp trẻ nảy sinh sự tò mò, thích khám phá và chú ý tốt. Như các câu hỏi được hé mở qua các ô cửa bí mật.

Ngoài ra, tôi còn tham khảo tài liệu sách báo, nói về chuyên đề giáo dục lấy trẻ làm trung tâm để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Sáng tạo trong thiết kế thiết bị đồ dùng dạy học thông dụng cho các môn học. Đây là hoạt động không thể thiếu trong các phong trào của nhà trường. Thông qua đó giáo viên phải thực hành các tiết dạy thuộc các lĩnh vực khác nhau nhằm đánh giá được trình độ chuyên môn, khả năng chuẩn bị, kỹ năng sư phạm trong sử dụng đồ dùng trực quan, xử lý tình huống, cách đặt câu hỏi đàm thoại, kết quả đạt được trên trẻ. Ngoài ra, còn đánh giá xếp loại và rút kinh nghiệm các mặt hạn chế, đồng thời tạo cơ hội cho giáo viên thể hiện năng lực của mình.

Giải pháp 3. Tăng cường làm đồ dùng đồ chơi, thiết bị dạy học và tạo môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm:

Thiết bị dạy học và môi trường giảng dạy là quá trình phối hợp và tương tác linh hoạt hợp lý những kinh nghiệm, thành tựu sử dụng, điều kiện cơ sở vật chất và cải tiến phương pháp dạy học của giáo viên. Đổi mới phương pháp nhằm tích cực hoá các hoạt động dạy học, khuyến khích bản thân chủ động, sáng tạo, dạy học tập trung vào trẻ, lấy trẻ làm trung tâm để phát triển mọi khả năng của trẻ, tổ chức hướng dẫn trẻ học tập bằng cách tự phát hiện khả năng của mình và có niềm tin trong lao động, học tập.

Giáo viên cần phải sáng tạo trong thiết kế xây dựng, lựa chọn để tài cũng như tạo dụng cụ dạy học, đồ dùng đồ chơi, cách sử dụng hệ thống tranh ảnh, xây dựng mô hình, lựa chọn môi trường hoạt động học trong và ngoài lớp giúp trẻ có điều kiện tiếp cận với cách học mới gây được sự tò mò thích khám phá cho trẻ hơn. Khi sử dụng giải pháp này trẻ được tiếp xúc với cách học mới mà trẻ rất yêu thích; đồ dùng, thiết bị học càng phong phú thì trẻ sẽ có cơ hội, điều kiện tiếp cận nhiều hơn làm khắc sâu hình tượng, ghi nhớ và nảy sinh nhiều sáng kiến với đồ dùng hơn.

Đồ dùng đồ chơi có vai trò quyết định đến kết quả các hoạt động. Vì vậy, đồ dùng đồ chơi trong lớp không bày quá nhiều, tràn lan mà tôi chỉ sử dụng những đồ chơi giúp trẻ học tích cực, hứng thú, rèn luyện được những kỹ năng cần thiết cho trẻ.

Ví dụ: Chủ đề “Phương tiện giao thông”.

Ở góc phân vai: Tôi vẫn để các đồ chơi nhóm bán hàng và nấu ăn nhưng tôi

chuẩn bị nhiều hơn các đồ dùng đồ chơi về các loại phương tiện giao thông. Qua đó giáo dục trẻ biết về đặc điểm, công dụng của các loại phương tiện, đồng thời biết mời chào khách hàng đến mua các loại phương tiện giao thông đó.

Những đồ chơi làm bằng các bìa hộp đặt ở dưới đất, các đồ chơi có nhiều bộ phận phải để rời nhầm phát huy các hoạt động tư duy ở trẻ.

Đồ dùng đồ chơi để ở dạng mở, để theo từng loại, có ký hiệu riêng, vừa tầm với của trẻ để trẻ dễ thấy, dễ lấy, dễ lựa chọn và dễ cất sau khi chơi xong.

Ví dụ: Nơi để xếp gạch xây dựng tôi vẽ hình viên gạch, dưới có chữ, ép plastic dán ở kệ gỗ. Chỉ cần nhìn vào hình ảnh minh họa trẻ sẽ dễ dàng cất đồ chơi đúng nơi trẻ đã lấy ra.

Màu sắc, hình dáng các đồ dùng đồ chơi đẹp, hấp dẫn trẻ, đảm bảo an toàn.

Thường xuyên vệ sinh các giá đồ dùng, đồ chơi sạch sẽ bằng cách huy động trẻ cùng làm vào thời điểm cuối ngày.

Các đồ dùng cá nhân của trẻ có nhãn, có ký hiệu riêng (hoặc có ảnh) đã được tôi làm kỹ hiệu từ đầu năm học, giúp trẻ làm quen với số đồng thời giúp trẻ tự lấy, cất đồ dùng mà không cần sự trợ giúp của cô. Qua đó giáo dục trẻ có ý thức tự bảo quản đồ dùng của mình.

Huy động sự tham gia của trẻ trong việc làm đồ dùng, đồ chơi, tranh ảnh từ các nguồn nguyên vật liệu mở (ưu tiên các nguyên vật liệu từ thiên nhiên, sẵn có ở địa phương và tái sử dụng) phù hợp với từng chủ đề nhưng có thể sử dụng cho nhiều hoạt động khác nhau, nhiều chủ đề khác nhau. Giúp trẻ chủ động, tích cực trong quá trình lĩnh hội tri thức, tạo mọi cơ hội tốt nhất cho trẻ tham gia vào quá trình nhận thức, tìm tòi, khám phá tri thức, trẻ được thể hiện sự hiểu biết, suy nghĩ của trẻ thông qua các hoạt động cụ thể.

Ví dụ: Trong các giờ hoạt động góc, từ những nguyên vật liệu mà cô đã cùng trẻ chuẩn bị như: Những viên đá, lá khô, cát, đậu, gạo... trẻ sẽ cùng thực hiện với cô bồi đắp tạo ra các sản phẩm theo ý thích, dùng bút màu nước trang trí vào các viên đá những hình con vật hay bông hoa mà trẻ sáng tạo ra. Tuy những sản phẩm mà trẻ cùng làm với cô chưa thực sự hoàn chỉnh lắm nhưng đó

là sự sáng tạo của trẻ mà tôi rất trân trọng. Vì thế đó là điều mà tôi cần phát huy ở trẻ để trẻ thực sự tự tin khám phá, sáng tạo mà không bị gò bó, nó mang lại cho trẻ sự sảng khoái vừa học vừa chơi.

Trong giáo dục lối trẻ làm trung tâm, thì môi trường học tập có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với việc học tập và tiếp thu kiến thức của trẻ. Trẻ em vốn rất hiếu kỳ, chúng tò mò mong muốn được khám phá tất cả mọi vật xung quanh. Những hình ảnh, những ấn tượng mà trẻ thu nhận được trong những năm tháng tuổi thơ sẽ in sâu trong trí nhớ suốt cả cuộc đời của trẻ. Những điều đó ảnh hưởng rất nhiều đến sự phát triển sau này của trẻ. Chính vì vậy tôi luôn quan niệm rằng mình sẽ trang bị cho trẻ một thế giới tự nhiên, một môi trường học tập tốt nhất ở ngay tại khu vực lớp và trường của trẻ.

Trước hết tôi làm đẹp môi trường lớp học từ cách bố trí, sắp xếp trong lớp, trưng bày đồ dùng, đồ chơi sao cho hấp dẫn đẹp mắt mà vẫn gọn gàng ngăn nắp.

Xây dựng các góc hoạt động khác nhau trong lớp nhằm tạo điều kiện cho trẻ hoạt động cá nhân hoặc theo nhóm nhỏ được nhiều hơn, hình thức hoạt động phong phú, đa dạng hơn. Giúp trẻ tìm hiểu và khám phá cái mới, hoạt động với đồ vật và rèn luyện kỹ năng. Trong lớp tôi đã bố trí các góc như sau: Góc yên tĩnh xa góc hoạt động ồn ào

Ví dụ: Góc xây dựng và góc phân vai ở gần nhau và xa góc sách, góc xây dựng tránh lỗi đi lại. Góc tạo hình gần cửa ra vào của lớp, góc thiên nhiên ở ngoài hiên.

Các góc có khoảng cách hợp lý để bảo đảm an toàn và vận động của trẻ. Giữa các góc có ranh giới rõ ràng dễ dàng cho trẻ được hoạt động.

Ví dụ : Sử dụng giá đựng đồ chơi quay lại tạo thành ranh giới cho góc chơi, đồng thời cô giáo còn sử dụng các hộp bìa giấy vừa trang trí thành những con vật sinh động, đẹp mắt vừa dùng để đựng đồ chơi cho các cháu dễ dàng lấy ra chơi và cũng dùng để ngăn cách các góc chơi của trẻ. Ranh giới ở các góc không che tầm nhìn của trẻ và không cản trở việc quan sát của giáo viên.

Đồng thời việc thay đổi vị trí các góc sau mỗi chủ đề để tạo cảm giác mới lạ, kích thích sự hứng thú của trẻ. Việc đặt tên cho các góc phải đơn giản, dễ hiểu và phù hợp với nội dung từng chủ đề đang thực hiện, tên góc rõ ràng để tích hợp lồng ghép chữ cái.

Ví dụ: Khi thực hiện chủ đề “Động vật” góc sách có thể đặt “ Thư viện những con vật đáng yêu” nhưng khi sang chủ đề “Phương tiện giao thông” góc sách có thể đặt “Thư viện các loại phương tiện giao thông”..

Khi trang trí góc trưng bày sản phẩm của trẻ tôi sắp xếp vị trí đủ rộng, dễ nhìn, có hình ảnh minh họa ngộ nghĩnh, tên gọi gần gũi, hấp dẫn trẻ như: Họa sỹ tí hon, ai khéo tay, bé thích bài nào.

Góc học tập tôi bố trí giá sách chủ yếu là sách về con vật, cây cối, hoa lá, quả hạt. Tranh ảnh vừa tầm với của trẻ để trẻ có thể xem và đọc sách có que chỉ. Tôi sắp xếp các hộp đựng vỏ cây khô, hoa lá ép khô, các loại hạt. Tất cả đều gắn nhãn mác và hình ảnh rõ ràng để trẻ dễ nhận thấy, trẻ được chơi và làm được những sản phẩm từ những đồ chơi ấy. Ngoài ra tôi cũng dùng vỏ hến, ốc trai, sò, vỏ trứng vệ sinh sạch sẽ vừa làm đồ dùng, đồ chơi phong phú vừa rẻ tiền vừa dễ kiếm. Các tranh ảnh, lô tô đều được phân loại để ở giá vừa dễ lấy, dễ tìm. Đặc biệt dưới mỗi bức tranh đều có chữ cái tương ứng cũng được phân loại xếp gọn gàng và dễ kiếm.

Khi trang trí lớp bao giờ tôi cũng chú ý tới những mảng tường lớn trong góc chơi hoặc những mảng trung tâm mà trẻ thường hoạt động. Các mảng này vừa được sử dụng để trang trí vừa được gắn những hình ảnh rất ngộ nghĩnh, sinh động. Từ những nguyên vật liệu đơn giản, dễ kiếm tôi đã cắt, vẽ dán trang trí những hình ảnh có hiệu quả giáo dục cao.

Ngoài ra các mảng phụ tôi đã dùng để trang trí những hình ảnh theo từng chủ điểm cụ thể để trẻ được cảm nhận sự vật hiện tượng một cách tự nhiên. Tôi còn sưu tầm các loại vải vụn, cọng rơm khô, lá khô, hoa ép khô, vỏ cây khô, bông, hộp nhựa để cùng trẻ làm tranh ảnh cho tiết dạy. Sưu tầm các loại hạt, các loại vỏ trai ốc, hến sò để bổ sung cho giá đồ chơi của trẻ.

Đặc biệt trong lớp tôi còn dành riêng góc sân khấu cho trẻ mạnh dạn thể hiện tài năng ca hát, nhảy múa của mình. Từ các nguyên vật liệu rẻ tiền, dễ kiếm như: len, bông, hộp nhựa, râu bắp tôi đã tạo được hai cây ở hai bên sân khấu có tích hợp các chữ cái và chữ số để trẻ vừa học vừa thể hiện năng khiếu của mình.

Khu vực ngoài hiên tôi xây dựng góc thiên nhiên là nơi dành cho các hoạt động chăm sóc cây cối: Nhổ cỏ, bắt sâu, tưới nước. Ngoài ra còn là nơi tìm đọc các loại sách về thiên nhiên, các tranh ảnh về thế giới tự nhiên. Ở nơi đó có những chậu hoa đua nở bốn mùa, có tiếng hót véo von, có những đàn cá bơi lội

tung tăng, có những hạt lạc, hạt đỗ ngày đêm đồi đất, nhú mầm. Tôi đã bố trí phù hợp chỗ cho những giỏ cây leo lá xanh tươi mát, những chú ong, bướm, chỉ chuồn chuồn khi bay, khi đậu lại là tâm điểm chú ý của các bạn trẻ thơ. Ở chính nơi này các bé được đắm mình thực sự trong thế giới tự nhiên khiến cho trẻ bị hấp dẫn, thu hút từ đó trẻ có thể cảm nhận sự vật hiện tượng, được trải nghiệm chúng một cách tự nhiên nhất. Tôi xây dựng góc thiên nhiên có các cây hoa như: cây trạng quỳnh, cây hoa chuột, giàn dây leo. Cùng với rất nhiều đồ chơi thể hiện sự sáng tạo của trẻ: Đồ chơi thí nghiệm hệ thống nước chảy làm bằng gáo dừa; hệ thống chơi với cát nước làm bằng các chai nhựa, ống nhựa và can nhựa.

Tất cả những điều đó như thả vào tâm hồn trẻ cả một thế giới tự nhiên sống động, tươi mát, trong trẻo. Để trẻ đắm mình trong thế giới thiên nhiên, trẻ trầm trồ, ngắm nghía, thậm chí là đưa tay để sờ, để cảm nhận. Sự vui tươi, hứng khởi đã lộ rõ trên khuôn mặt trẻ. Bởi chính cô giáo đã mang đến cho trẻ cả một thế giới thiên nhiên đầy sắc màu, thế giới bạn bè đầy thân thiện.

Giải pháp 4: Tổ chức tốt phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm thông qua hoạt động giáo dục:

Ở độ tuổi 5 - 6 tuổi, hoạt động chủ đạo của trẻ “Học bằng chơi, chơi mà học” thông qua các hoạt động đa dạng phong phú mà trẻ lĩnh hội tri thức trong cuộc sống xung quanh trẻ, chương trình giáo dục mầm non lấy trẻ làm trung tâm tạo điều kiện cho mỗi đứa trẻ được hoạt động tích cực phù hợp với sự phát triển của bản thân trẻ, đáp ứng được tối đa nhu cầu và hứng thú dựa vào khả năng của mỗi trẻ.

Ví dụ: Khi tổ chức hoạt động khám phá khoa học tôi đã phân chia trẻ thành từng nhóm, mỗi nhóm có đội trưởng, để cho các thành viên tự quan sát, trải nghiệm thảo luận, rồi mời nhóm trưởng thuyết trình ý kiến của nhóm mình đưa ra.

Qua đó giáo viên sẽ là người tổng hợp mọi ý kiến của các nhóm và bổ sung ý kiến, đưa ra kết quả chung cho cả lớp hiểu vấn đề.

Ví dụ: Khi hoạt động góc cô sẽ gợi ý cho những trẻ năng động, linh hoạt đóng vai trò chủ đạo, làm trưởng nhóm để có thể thảo luận nội dung chơi, bao quát, xây dựng trong quá trình chơi của nhóm.

Tổ chức tốt các hoạt động cho trẻ theo phương pháp và hình thức lấy trẻ làm trung tâm đã tạo ra được một không gian mở cho cô và trẻ.

Nhìn chung ở lứa tuổi Mầm non sự hình thành và phát triển nhân cách của trẻ diễn ra không phải qua các tiết học của môn khoa học riêng rẽ mà của người dạy hoạt động theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm. Các hoạt động này giúp trẻ linh hôi, khám phá những hiểu biết mới về tự nhiên xã hội, khoa học, kỹ thuật, bồi dưỡng năng lực nhận thức, khả năng vận động để trẻ từng bước hòa nhập vào thế giới xung quanh nhờ đó sẽ giúp trẻ tiếp thu kiến thức ở các hoạt động tiếp theo.

Việc tận dụng cơ hội mọi lúc mọi nơi để cung cấp kiến thức cho trẻ là rất quan trọng và cần thiết. Thông qua các hoạt động dạo chơi ngoài trời, hoạt động chiểu, hoạt động góc... giáo viên có thể cho trẻ tìm hiểu môi trường xung quanh về con người, cuộc sống; làm quen các câu chuyện, bài thơ, trò chơi... Từ đó giúp trẻ hình thành một số kiến thức, kỹ năng, trẻ tự tin hơn khi tham gia hoạt động chung với cô và các bạn trong lớp.

Tạo cơ hội, kích thích trẻ tích cực sáng tạo là một yêu cầu đổi mới trong giáo dục mầm non, từ đó đòi hỏi giáo viên phải biết tận dụng mọi cơ hội, mọi tình huống để thu hút và lôi cuốn trẻ vào hoạt động. Để làm được điều đó, giáo viên phải tìm tòi, nghiên cứu, sáng tạo và linh động để tổ chức cho trẻ tham gia vào các hoạt động. Trong quá trình tham gia vào các hoạt động chung, việc tạo cơ hội, phát huy tính tích cực của trẻ được đánh giá cao, giúp giáo viên tổ chức tốt các hoạt động chung, đặc biệt tận dụng mọi cơ hội và điều kiện cho trẻ tham gia vào các hoạt động một cách tốt nhất.

Ví dụ 1: Trong giờ đón trẻ cô có thể giúp trẻ nhận biết về chữ cái, số lượng để trẻ tập đếm qua các loại quả cô đã dính ở trên cây như: Con đếm xem cây này có bao nhiêu quả vậy con có biết quả có chứa chữ cái gì?

Ví dụ 2: Trong giờ hoạt động ngoài trời cô cho trẻ nhặt lá bàng rơi vừa nhặt vừa đếm giúp trẻ tập và cũng cố số đếm, thông qua đó giúp trẻ biết bảo vệ môi trường có ý thức tham gia nhặt rác dọn dẹp vệ sinh theo khả năng của trẻ.

Giải pháp 5: Ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức các hoạt động chung:

Đổi mới phương pháp tổ chức hoạt động cho trẻ đòi hỏi người giáo viên phải tích cực tìm tòi, học hỏi để luôn sáng tạo, đổi mới cách thức tổ chức các hoạt động nhằm tạo cơ hội tốt nhất để trẻ được tham gia vào các hoạt động,

tiếp thu kiến thức một cách chủ động giúp trẻ phát triển toàn diện cả về thể lực và trí tuệ. Với những hình thức cho trẻ hoạt động như:

* **Sử dụng phần mềm cho trẻ tìm hiểu môi trường xung quanh.**

Môi trường xung quanh đối với trẻ vô cùng rộng lớn khó hiểu, trẻ lại tò mò

hiểu động, luôn đặt ra vô vàn câu hỏi: Nó là cái gì ? Như thế nào ? Vì sao nó lại như vậy? Chính vì thế cô giáo phải biết áp dụng phương pháp dạy học tích cực, dám đổi mới và lựa chọn ra những hình thức khác nhau trong mỗi một chủ đề, tránh nhảm chán đối với trẻ khi có những chủ đề kéo dài ba đến bốn tuần mà cô chỉ với một hình thức hát hay đọc thơ thì không thể lôi cuốn thu hút trẻ trong quá trình hoạt động.

Ví dụ: Cho trẻ “Quan sát một số loại hoa”. Nếu chỉ quan sát tranh thì tiết học sẽ trở nên đơn điệu, trẻ sẽ nhảm chán. Nhưng cô ứng dụng phần mềm, sáng tạo ra câu chuyện về các loại hoa, cô vừa kể truyện vừa cho trẻ quan sát các bông hoa đang hé nở, những loại hoa “thật” thì trẻ sẽ rất thích thú, trẻ tập trung vào hoạt động tích cực hơn, giờ học đạt kết quả như mong muốn. Qua đó giáo dục trẻ biết tự chăm sóc, bảo vệ, yêu quý các loại hoa trước sự thay đổi thời tiết.

Những sự vật, hiện tượng xung quanh đều có ý nghĩa đối với trẻ. Để những cái đẹp đi vào tâm hồn trẻ một cách sâu sắc, điều quan trọng là cô giáo phải truyền thụ thế nào cho trẻ tiếp thu nhẹ nhàng, thoải mái, khắc sâu cho trẻ.

* **Sử dụng phần mềm hướng dẫn trẻ hoạt động tạo hình.**

Cũng giống như bất cứ hoạt động chung nào, việc tạo cảm xúc khi vào bài là

một vấn đề quan trọng, nó đưa đến sự thành công và sáng tạo của trẻ trong suốt thời gian hoạt động. Tuy phần này chiếm ít thời gian nhưng nó có vị trí không kém phần quan trọng, vừa lôi cuốn được trẻ, vừa khéo léo giúp trẻ hình thành những vấn đề mà trẻ cần giải quyết.

Ví dụ: Cho trẻ “vẽ con cá” để sản phẩm của trẻ sáng tạo thì đòi hỏi cô giáo phải cung cấp đầy đủ các biểu tượng, hình ảnh về sự vật, không đơn thuần chỉ là tranh ảnh mà trẻ phải được trực tiếp quan sát con cá. Cô cung cấp cho trẻ qua phần mềm, cho trẻ được trực tiếp xem các con cá đang bơi lội tung tăng dưới nước. Từ đó làm giàu hình ảnh, biểu tượng trong sản phẩm của trẻ

* Sử dụng phần mềm cho trẻ làm quen với toán và tổ chức trò chơi củng cố kiến thức.

Sau khi truyền thụ kiến thức mới cho trẻ để củng cố lại vốn kiến thức đó.

Giáo

viên nghiên cứu, sáng tạo đưa ra các trò chơi. Tuỳ thuộc vào nội dung bài học mà giáo viên lựa chọn ra các trò chơi khác nhau, nhằm cung cấp cho trẻ nhận biết các chữ số, tạo nhóm, hay so sánh thêm bớt tạo sự bằng nhau một cách chính xác và rèn cho trẻ kỹ năng khi lựa chọn chữ số, tạo nhóm, hay so sánh các hình, khối theo yêu cầu của cô qua trò chơi.

Ví dụ: Dạy trẻ đếm đến 9 nhận biết các nhóm có số lượng 9, nhận biết số 9, sau khi cung cấp kiến thức cho trẻ chơi trò chơi “Chọn chữ số tương ứng với số lượng con vật” hay trò chơi “Sắp xếp các phương tiện giao thông theo nơi hoạt động của chúng” trên phần mềm powerpoint.

* Sử dụng phần mềm hướng dẫn trẻ hoạt động làm quen tác phẩm văn học:

Để tác phẩm thơ, truyện đi vào lòng trẻ một cách nhẹ nhàng, thoải mái, đòi hỏi cô giáo không chỉ có giọng đọc, kể diễn cảm mà phải biết cách lựa chọn các nội dung trên mạng phù hợp với nội dung bài dạy, hình ảnh phải sinh động nhằm thu hút sự tập trung, chú ý của trẻ.

Ví dụ: Với câu truyện “Ba cô gái” cô vào mạng để tải về hình ảnh ba cô gái và người mẹ, cô gái cả đang cọ chàu, cô thứ hai đang xe chỉ còn cô út đang nhào bột. Từ đó sẽ khắc sâu trong tâm trí trẻ hình ảnh câu chuyện lâu hơn, trẻ biết yêu quý mẹ của mình, không giống như hai cô gái mà phải học tập cô út

Giải pháp 6: Phối kết hợp với cha mẹ trẻ giúp trẻ học tốt qua các hoạt động.

Sinh thời Bác Hồ đã từng căn dặn:

*"Để trăm lần không dân cũng chịu
Khó vạn lần dân liệu cũng xong"*

Nhận thức được tầm quan trọng của tổ chức hoạt động chung cho trẻ 5 - 6 tuổi tạo tiền đề cho trẻ lĩnh hội kiến thức tốt. Ngay từ đầu cần phải lên kế hoạch phối hợp giữa gia đình, nhà trường, kế hoạch đó được xây dựng cụ thể theo từng chủ đề.

- Tham gia xây dựng kế hoạch, phối kết hợp kiểm tra đánh giá công tác chăm sóc, giáo dục trẻ của lớp.

* Tham gia xây dựng cơ sở vật chất:

- Tham gia lao động vệ sinh trường lớp, trồng cây xanh, sưu tầm nguyên vật liệu thiên nhiên, làm đồ dùng đồ chơi phục vụ trẻ chơi và học.

* Hình thức phối hợp:

Mỗi lớp xây dựng góc tuyên truyền, thông báo cho cha mẹ trẻ biết các kiến thức chăm sóc giáo dục trẻ ở trường mầm non, những nội dung hoạt động của trẻ ở lớp, chế độ ăn của trẻ hàng ngày, những yêu cầu của nhà trường đối với gia đình hoặc những nội dung mà gia đình cần phối hợp với cô giáo.

Thông qua cuộc họp cha mẹ trẻ giáo viên đưa ra kế hoạch hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ cho cha mẹ học sinh nắm được, tuyên truyền cha mẹ học sinh cùng tham gia vào giáo dục rèn luyện các cháu, vận động cha mẹ học sinh đóng góp các trang thiết bị, cung cấp tài liệu, nguyên vật liệu phục vụ hoạt động cho các cháu đầy đủ. Đây là một việc làm rất thiết thực thu hút cha mẹ trẻ cùng tham gia, cùng giáo dục trẻ với cô giáo và nhà trường nhằm tổ chức tốt việc chăm sóc giáo dục trẻ cũng như hướng dẫn trẻ tham gia hoạt động một cách đạt kết quả.

2.3. Hiệu quả của đề tài:

Qua thời gian áp dụng các giải pháp trên đã cho thấy kết quả đáng phấn khởi. Diện mạo của trường, lớp đã có nhiều khởi sắc và chuyển biến rõ nét. Môi trường bên trong và ngoài của lớp được đầu tư, bố trí, khai thác sử dụng có hiệu quả. Đội ngũ cán bộ, giáo viên trong nhà trường đã phát huy được sự chủ động, sáng tạo trong việc thiết kế môi trường giáo dục từ các nguyên vật liệu sẵn có của địa phương. Môi trường trong lớp học được trang trí màu sắc hài hòa, phù hợp, thể hiện rõ nét chủ đề. Các khoảng không gian như hành lang, cầu thang được tận dụng tối đa, bố trí các góc vui chơi cho trẻ. Những đồ dùng, đồ chơi được các giáo viên tự tay làm một cách khéo léo, tỉ mỉ. Chất lượng học của trẻ nâng lên, qua khảo sát, qua dự giờ 98 - 100% trẻ thực sự thích thú khi được tìm tòi khám phá, đáp ứng được nhu cầu của bản thân, tích cực tham gia, hào hứng vào các hoạt động tập thể từ đó giúp trẻ phát triển nhận thức, quan sát và khả năng tư duy độc lập.

***Đối với trẻ:**

Trẻ hồn nhiên mạnh dạn trong mọi hoạt động, hứng thú, tham gia tích cực vào các hoạt động, phát huy được tính tích cực, mở rộng được sự hiểu biết trong các hoạt động chung, giờ hoạt động góc, trẻ biết thể hiện ý kiến, ý định của mình với cô giáo và các bạn trong từng hành động, lời nói, kỹ năng giao tiếp ngôn ngữ, trí tưởng tượng trong từng sản phẩm.

Kết quả sau khi thực hiện đề tài:

TT	Tiêu chí	Sau khi áp dụng đề tài			
		Đạt		Chưa đạt	
		Số trẻ	Tỷ lệ %	Số trẻ	Tỷ lệ %
1	Trẻ hứng thú tham gia vào giờ học	23/24	95,8	1/24	4,2
2	Trẻ có ý thức tự thực hiện tốt yêu cầu của tiết học	23/24	95,8	1/24	4,2
3	Trẻ nắm vững kiến thức, kỹ năng vận dụng linh hoạt, sáng tạo vào thực tế.	23/24	95,8	1/24	4,2
4	Trẻ có kỹ năng sử dụng ngôn ngữ rõ ràng, mạch lạc	24/24	100	0	0

* Đối với giáo viên:

Qua một thời gian tìm tòi nghiên cứu các giải pháp thích hợp, lớp tôi đã có một kết quả thật tốt. Có được kết quả như vậy đó là sự nỗ lực phấn đấu của bản thân tôi kết hợp với đồng nghiệp đặc biệt là CBQL nhà trường luôn sát cánh cùng tôi đổi mới những giải pháp, hình thức sao cho phù hợp với khả năng nhận thức của trẻ để có được kết quả như vậy tôi đã rút ra những kinh nghiệm sau:

- Có thêm kinh nghiệm trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ.
- Được nhà trường và đồng nghiệp tin tưởng, đánh giá cao, học sinh yêu quý, kính trọng.
- Biết cách sắp xếp môi trường học tập phù hợp với độ tuổi, biết lồng ghép đan xen giữa các bộ môn, say mê sưu tầm và sử dụng sáng tạo các vật liệu sẵn có vào từng tiết dạy và các hoạt động, biết lựa chọn đổi mới phương pháp linh hoạt đáp ứng theo yêu cầu của hoạt động theo từng chủ điểm.

- Năm vững phương pháp dạy học lấy trẻ làm trung tâm, tự tin khi thực hiện các hoạt động chăm sóc giáo dục, linh hoạt, sáng tạo trong xây dựng và thực hiện kế hoạch.

Đặc biệt trong 3 năm qua, tôi đều tham dự thi giáo viên dạy giỏi các cấp và đều được đánh giá là thực hiện hoạt động xuất sắc việc đổi mới phương pháp dạy học lấy trẻ làm trung tâm.

Xuất phát từ những mong muốn truyền đạt cho trẻ những tri thức ban đầu đáp ứng nhu cầu của xã hội, nhất là mở mang cho trẻ học vô vàn kiến thức hay và bổ ích. Vì lẽ đó, mà bản thân tôi luôn cố gắng tìm tòi, học hỏi, tham khảo tài liệu và đúc rút các giải pháp trên để bản thân nắm chắc được phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm. Quá trình thực hiện các giải pháp trên giúp tôi tự tin, vững vàng hơn khi lên lớp.

Ban giám hiệu nhà trường cùng các giáo viên hiểu hơn về ý nghĩa của việc giáo dục lấy trẻ làm trung tâm và cùng phối hợp, tạo điều kiện làm cho công tác chăm sóc, giáo dục cho trẻ đạt hiệu quả cao.

* **Đối với phụ huynh và cộng đồng:**

Từ những kết quả đạt được bản thân tôi đã tạo được lòng tin đối với phụ huynh làm cho phụ huynh càng tin tưởng yên tâm đưa con đến trường. Qua đó nâng cao nhận thức của phụ huynh và cộng đồng về việc giáo dục lấy trẻ làm trung tâm là cần thiết. Phụ huynh phấn khởi quan tâm, thường xuyên chăm lo trao đổi thăm hỏi. Từ đó phụ huynh đã tạo điều kiện tốt cho trẻ tham gia vào các hoạt động, cung cấp tranh ảnh, vật liệu phết thải ủng hộ lớp làm đồ dùng đồ chơi, hỗ trợ mua sắm chậu hoa, cây cảnh, tham gia giáo dục cho trẻ ở mọi lúc mọi nơi. Như vậy môi trường giáo dục trong lớp và ngoài lớp học là điều kiện cần thiết không thể thiếu để giáo dục toàn diện nhân cách cho trẻ.

3. PHẦN KẾT LUẬN

3.1. Ý nghĩa của đề tài:

Sáng kiến kinh nghiệm về “*Một số giải pháp giáo dục trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm*” mang một ý nghĩa rất quan trọng và là việc làm hết sức cần thiết, bởi lẽ trẻ đều được tự do trải nghiệm, khám phá theo ý thích, phát huy được các mặt mạnh, sự sáng tạo độc đáo của trẻ. Qua đó, giúp trẻ biết bắt chước người lớn và có những hành vi văn minh để trẻ hoàn thiện hơn và phát triển một cách toàn diện. Trẻ sẽ tích cực tham gia các hoạt động một cách tích cực nhất, hơn hết là trẻ được đến trường, được vui chơi, học tập trong một môi trường thật sự thoải mái, thẩm mỹ, sạch sẽ và an toàn.

Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm là một nội dung quan trọng nhất trong chương trình chăm sóc giáo dục trẻ. Thực hiện tốt hoạt động này, đòi hỏi cô giáo phải rèn luyện cho trẻ thường xuyên, liên tục để từ đó nâng cao tầm nhận thức của trẻ, nhằm giúp trẻ có vốn kiến thức ban đầu làm nền tảng và cơ sở vững chắc cho cuộc sống sau này của trẻ, góp phần xây dựng, chắp cánh tri thức cho những mầm xanh của đất nước.

3.2. Kiến nghị, đề xuất:

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi thấy rằng để những giải pháp đưa ra thực sự mang lại hiệu quả, chất lượng cao, đòi hỏi phải có sự quan tâm tạo

điều kiện của các cấp lãnh đạo. Do vậy tôi mạnh dạn đề xuất nguyên vẹn của mình như sau:

3.2.1. Đối với nhà trường:

- Nhà trường tăng cường các tiết dạy thao giảng có nội dung lồng ghép kết hợp với phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm để giáo viên học tập rút kinh nghiệm.

- Hỗ trợ trang thiết bị, đồ dùng, đồ chơi để phục vụ cho chuyên đề "Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm".

3.2.2. Đối với lãnh đạo cấp trên:

- Cần mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng về chuyên đề "Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm" đồng thời cho giáo viên tham quan học hỏi cảnh quan, môi trường ở các trường bạn.

- Quan tâm và hỗ trợ kinh phí xây dựng quy hoạch sân, vườn hoàn thành sớm tiến độ để giúp cho cô và trẻ hoạt động và thực hiện tốt chương trình chăm sóc giáo dục trẻ nói chung và chuyên đề "Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm" nói riêng.

Trên đây là "**Một số giải pháp giáo dục trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm**" đã được tôi áp dụng trong suốt năm học 2017 - 2018 và đem lại hiệu quả cao. Tuy nhiên trong quá trình thực hiện không tránh khỏi những thiếu sót, hạn chế. Kính mong sự giúp đỡ, góp ý của hội đồng khoa học các cấp để bản thân tôi có nhiều kinh nghiệm tốt hơn trong công tác chăm sóc, giáo dục trẻ đáp ứng được yêu cầu đổi mới của chương trình giáo dục mầm non trong giai đoạn hiện nay.

Xin chân thành cảm ơn!

XÁC NHẬN CỦA HỘI ĐỒNG KH - SK NGÀNH GD&ĐT HUYỀN

XÁC NHẬN CỦA HỘI ĐỒNG KH - SK HUYỆN LỆ THỦY